

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΜΠΕΛΛΟΣ

ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΑΥΜΑΤΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΩΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΔΑ) ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΕΛΛΗΝΟΪΤΑΛΙΚΟ ΠΟΛΕΜΟ 1940-1941 ΚΑΙ ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΣΗ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΙΟ ΤΟΥ 1941

Μία πρώτη δημοσίευση των ονομάτων από τους νεκρούς στρατιώτες, που έπεσαν στον πόλεμο του 1940-41 και που διέμεναν στα όρια της πρώην κοινότητας Γιδά, έγινε από το γράφοντα στις 2 Νοεμβρίου 1998.¹ Η καταγραφή των επιθέτων βασίσθηκε κατά κύριο λόγο, στην έρευνα που πραγματοποίησα τότε, στα αρχεία του δήμου Αλεξάνδρειας και τα οποία βρίσκονταν εγκαταλειμμένα και ανεξερεύνητα στις αποθήκες του Δήμου. Η έρευνα, αφορούσε τότε μόνο τη χρονική περίοδο της Κατοχής (1941-1944), το αποτέλεσμα της οποίας ήταν η δημοσίευση εννέα ονομάτων νεκρών, που εντοπίστηκαν στα έγγραφα της συγκεκριμένης περιόδου. Η δημοσίευση, συνοδεύτηκε και από την παράκληση που απευθύνονταν προς όλους τους συμπολίτες, ώστε να γνωστοποιήσουν, εάν φυσικά γνώριζαν και άλλα ονόματα νεκρών στρατιωτικών, που δεν αναφέρθηκαν στη συγκεκριμένη δημοσίευση.

Το 2002 και ύστερα από τη μεταφορά των αρχείων των ετών 1937-1949, στο χώρο της δημοτικής βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, έγινε δυνατή η λεπτομερή πλέον έρευνα των εγγράφων της προαναφερθείσας περιόδου, με αποτέλεσμα τη συμπλήρωση του καταλόγου των νεκρών ακόμα και των τραυματιών της τότε Κοινότητας και από το 1948 του δήμου Γιδά. Τα ονόματα των ηρωικών νεκρών δεν είναι σωστό να φιλοξενούνται μόνο στις στήλες των εφημερίδων και τις σελίδες των βιβλίων, αλλά και να χαραχθούν στους χώρους των κατά τόπους “Ηρώων” για να μνημονεύονται και να τιμούνται δεόντως στις ιστορικές επετείους.

Ο κατάλογος των νεκρών και τραυματιών που θα ακολουθήσει, συμπεριλαμβάνει και τα ονόματα των νεκρών από τα χωριά που σήμερα ανήκουν στο διευρυμένο δήμο Αλεξάνδρειας.²

¹ Μπέλλος Θ. Δημήτριος, *Οι αθάνατοι νεκροί της κοινότητας Γιδά που έπεσαν κατά τον ελληνοϊταλικό πόλεμο*, Επικαιρότητα, 2 Νοεμ. 1998.

² Για τις απώλειες των χωριών Καμποχωρίου, Βρυσακίου, Λουτρού και Καψόχωρας τα στοιχεία αντλήθηκαν από την Επικαιρότητα 21 Μαΐου 2002, αρ. φ. 244., *Οι Ρουμλουκιώτες που έπεσαν στα βουνά της Αλβανίας*. Τα αρχεία της πρώην κοινότητας Νησίου όπου

ΟΝΟΜΑΤΑ ΝΕΚΡΩΝ

ΓΙΔΑΣ

Στρατιώτης Απόστολος Ματόπουλος του Γρηγορίου, έτος γέννησης 1913, άγαμος. Υπηρετούσε στο 4^ο τάγμα πολυβόλων κίνησης. Νοσηλεύθηκε σε ορεινό χειρουργείο «Πάσχων εξ κρουσπαγημάτων» και στις 25 Δεκεμβρίου 1940, «έθανεν υπέρ Πατρίδος».

Στρατιώτης Κωνσταντίνος Ροτσιόπουλος (Ρότσης) του Αποστόλου, έτ. γεν. 1910, έγγαμος με ένα παιδί. Υπηρετούσε στο 30^ο Σ.Π. 3^ο τάγμα 2^ος λόχος και «εφονεύθη εις μάχην Μοράβαν την 21 Νοεμβρίου 1940».

Λοχίας Μιχαήλ Ξυλοκαγιάννης του Ιωάννου έτ. γεν. 1911. Ήταν εγγεγραμμένος στα μητρώα αρρένων του δήμου Σερρών. Έγγαμος με δύο παιδιά. «Καταγόμενος εκ Γιδά Βερροίας, στρατευθείς δια γυμνάσια του στρατού, κατά μήνα Αυγούστου 1940, ως έφεδρος λοχίας κλάσεως 1932, υπηρετεί εις το φυλάκιον 163 Μπελεσίου, κατά την εισβολήν δε των Γερμανικών στρατευμάτων υπηρετών εις το άνω φυλάκιον εφονεύθη από ριπάς πολυβόλου εντός του χαρακώματος όπου εμάχετο την 6^η Απριλίου 1941 κατά την ενεργειθήσαν επίθεσιν υπό Γερμανών ως καταθέτουσι οι συνηπηρετούντες μετ' αυτού».

ΛΙΑΝΟΒΕΡΓΙ

Λοχίας Ουζούνης Θωμάς του Μερκουρίου, έτ. γεν. 1908, στρ. κλάσεως 1928, έγγαμος. Υπηρετούσε στο 30^ο Σ.Π. και «εφονεύθη κατά την μάχην της 24^{ης} Νοεμβρίου 1940 εις μάχην Μοράβα εν Αλβανία μαχόμενος ηρωικώς».

Στρατιώτης Γερόπουλος Δημήτριος του Βασιλείου, έτ. γεν. 1916, στρ. κλάσεως 1936, έγγαμος με δύο παιδιά. Υπηρετούσε στο 2^ο τάγμα πολυβόλων θέσεως. Τραυματίσθηκε από θραύσμα όλμου, νοσηλεύθηκε στο Γ2 ορεινό χειρουργείο στο Πόγραδετς, όπου και πέθανε στις 18 Δεκεμβρίου 1940.

Πέτρος Χατζηιωαννίδης του Χρυσοστόμου, έτ. γεν. 1914, στρ. κλάσεως 1935, έγγαμος με τρία παιδιά. Υπηρετούσε στο 50^ο Σ.Π. στο 2^ο τάγμα

υπάγονταν και το Βρυσάκι, διασώζονταν ως το 2002 στα γραφεία του κτιρίου της πρώην Κοινότητας. Δύο χρόνια μετά το θάνατο του γραμματέα της κοινότητας Νησιού, Μιχάλη Μανώλα (+ 22 Απριλίου 2000) τα αρχεία καταστράφηκαν.

πολυβόλων. «Φονευθέντος δια οβίδος εις Στάροβα Αλβανίας εντός οικήματος όπου διέμενεν η Ομάς Μεταγωγικών μάχης την 7^{ην} Απριλίου 1941».

Γεώργιος Κατρανίτσας του Προδρόμου, στρ. κλάσεως 1933, άγαμος.

ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙ

Πυροβολητής Στέφανος Λάχανης του Μιχαήλ, έτ. γεν. 1916, στρ. κλάσεως 1937, έγγαμος με δύο παιδιά. Υπηρετούσε στο 15^ο σύνταγμα ορειβατικού πυροβολικού «φονευθέντος εις Τόσκισε (Κλεισούρας) την 10^{ην} Φεβρουαρίου 1941».

Στρατιώτης Μερκούριος Μοσχόπουλος του Αθανασίου, στρ. κλάσεως 1928, έγγαμος με τρία παιδιά. Υπηρετούσε στο 3^ο Σ.Π. 2^ο τάγμα, 10^{ος} λόχος. Τραυματίσθηκε στις 17 Νοεμβρίου, εισήχθη στο 10^ο ορεινό χειρουργείο στις 20 Νοεμβρίου, όπου και απεβίωσε.

ΣΧΟΙΝΑΣ

Στρατιώτης Γεώργιος Γκοτζαμάνης του Νικολάου, στρ. κλάσεως 1928, έγγαμος με δύο παιδιά. Υπηρετούσε στο 68^ο Σ.Π. και «έπεσεν ηρωικώς μαχόμενος κατά την μάχην της 18^{ης} Νοεμβρίου 1940 και ετάφη μετά τιμών εις το πεδίο της μάχης».

Δεκανέας Παναγιώτης Στεργίου του Νικολάου, στρ. κλάσεως 1928, έγγαμος. Υπηρετούσε στο 28^ο Σ.Π. στον 1^ο λόχο. Σκοτώθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 1940 στο Φράσερι Αλβανίας.

ΝΕΟΧΩΡΙ

Στρατιώτης Κωνσταντίνος Μουρμούρας του Χρήστου, έτ. γεν. 1904, στρ. κλάσεως 1924. Υπηρετούσε στο 30^ο Σ.Π., 1^ο τάγμα, 2^{ος} λόχος, (345). Τραυματίσθηκε και νοσηλεύθηκε στο 10^ο ορεινό χειρουργείο, όπου και πέθανε στις 27 Ιανουαρίου στην κοιλάδα του ποταμού Τομορίτσα Αλβανίας.

Στρατιώτης Φώτιος Βλάχος του Ζαχαρία, έτ. γεν. 1913, έγγαμος με δύο παιδιά. Υπηρετούσε στο 30^ο Σ.Π. «Εφονεύθη μαχόμενος ηρωικώς την 22^α Νοεμβρίου 1940 εις ύψωμα 1720 Μοράβας Αλβανίας».

Στρατιώτης Στέφανος Παπαδόπουλος του Δημητρίου, έτ. γεν. 1907, έγγαμος με τρία παιδιά. Υπηρετούσε στο 30^ο Σ.Π. 3^{ος} λόχος. «Έπεσεν κατά την μάχην Μοράβα ύψωμα 1720 την 22αν Νοεμβρίου 1940».

ΑΡΑΧΟΣ

Στρατιώτης Κωνσταντίνος Δημητριάδης στρ. κλάσεως 1930. Υπηρετούσε στο 16^ο Σ.Π. στο 10^ο λόχο και «εφονεύθη εν Αλβανία».

Ευστάθιος Ευσταθιάδης του Αναστασίου, έτ. γεν.1906, στρ. κλάσεως 1926. Υπηρετούσε στο 28^ο Σ.Π. και σκοτώθηκε στη μάχη της Κλεισούρας στις 26 Ιανουαρίου 1941.

Ευάγγελος Φωκαΐδης στρ. κλάσεως 1929. Υπηρετούσε στο 70^ο Σ.Π. στο 3^ο τάγμα και σκοτώθηκε ελληνοβουλγαρικά σύνορα τον Απρίλιο του 1941.

Σάββας Σερετίδης, έγγαμος.

ΚΑΨΟΧΩΡΙ

Στρατιώτης Στέφανος Μουχταρόπουλος του Αντωνίου, έτ. γεν. 1910. Υπηρετούσε στο 16^ο Σ.Π. και σκοτώθηκε στη μάχη της Κλεισούρας, στις 6 Ιανουαρίου 1941.

ΛΟΥΤΡΟΣ

Λοχίας Γεώργιος Παπαδόπουλος του Ιωάννη, έτ. γεν. 1911. Υπηρετούσε στο 90^ο Σ.Π. Σκοτώθηκε στο ύψωμα 802 στο Μπούμπασι της Αλβανίας στις 7 Μαρτίου 1941.

Δεκανέας Θωμάς Διακόπουλος του Γρηγορίου, έτ. γεν. 1918. Υπηρετούσε στο 30 Σ.Π. Μετά τον τραυματισμό του διεκομίσθη στο Α' στρατιωτικό νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, όπου και πέθανε στις 6 Νοεμβρίου 1940.

Στρατιώτης Θωμάς Αλευράς του Γεωργίου, έτ. γεν. 1918. Υπηρετούσε στο 16^ο Σ.Π. Σκοτώθηκε στην Τρεμπεσίνα στις 25 Ιανουαρίου 1941.

Στρατιώτης Ιωάννης Γερακιώτης του Γεωργίου, έτ. γεν. 1910. Υπηρετούσε στο 67^ο Σ.Π. Πέθανε στο πρόσκαιρο νοσοκομείο Κορυτσάς στις 3 Ιανουαρίου 1941.

Στρατιώτης Ιωάννης Ντιβόπουλος του Κυριάκου, έτ. γεν. 1913. Υπηρετούσε στο 16^ο Σ.Π και τραυματίστηκε στη μάχη του Ιβάν. Μετά τη διακομιδή του στο 2^ο στρατιωτικό νοσοκομείο των Αθηνών, πέθανε στις 22 Δεκεμβρίου 1940.

Στρατιώτης Εμμανουήλ Τσιλόπουλος του Θωμά, έτ. γεν. 1910. Υπηρετούσε στο 16^ο Σ.Π. και σκοτώθηκε στη μάχη της Κλεισούρας στις 23 Δεκεμβρίου 1940.

Στρατιώτης Παναγιώτης Καλλιγιώτης

ΒΡΥΣΑΚΙ

Στρατιώτης Γεώργιος Χατζηκώστας του Εμμανουήλ. Υπηρετούσε στο 90^ο Σ.Π. Σκοτώθηκε στο ύψωμα 802 στο Μπούμπασι της Αλβανίας στις 1 Μαρτίου 1941.

Στρατιώτης Σωκράτης Χατζηκώστας του Εμμανουήλ, έτ. γεν.1914. Υπηρετούσε στο 16^ο Σ.Π. και σκοτώθηκε στη μάχη της Κλεισούρας στις 19 Δεκεμβρίου 1940.

Στρατιώτης Δοξάκης Χατζηστρατής του Αναστασίου, έτ. γεν. 1907. Υπηρετούσε στο 90^ο Σ.Π. και πέθανε στο στρατιωτικό νοσοκομείο του Μεσολογγίου στις 25 Φεβρουαρίου 1941.

ΚΑΜΠΟΧΩΡΙ

Στρατιώτης Κωνσταντίνος Μιχαλόπουλος του Αποστόλου, έτ. γεν.1903. Υπηρετούσε στο 1^ο Σ.Π και πέθανε στο Σ2 στρατιωτικό νοσοκομείο διακομιδής στις 16 Νοεμβρίου 1940.

Στρατιώτης Σωτήριος Σπανός, του Χρήστου, έτ. γεν. 1916. Υπηρετούσε στο 90^ο Σ.Π. Πέθανε από παγοπληξία στο ύψωμα 997 στο βουνό Μάλι Ταμπαγιάν της Αλβανίας στις 10 Ιανουαρίου 1941.

ΟΝΟΜΑΤΑ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ

ΓΙΔΑΣ

Βογιατζής Μιλτιάδης, νοσηλεύθηκε στο στρ. νοσοκομείο της Φλώρινας.

Γεωργακόπουλος Σταύρος, τραυματίστηκε στις 21 Νοεμβρίου, στο ύψωμα 1878 στη Μοράβα και νοσηλεύθηκε στο 1^ο στρ. νοσοκομείο Θεσσαλονίκης.

Γεωργίτσογλου Κωνσταντίνος, νοσηλεύθηκε στο νοσοκομείο Ευαγγελισμός των Αθηνών (θάλαμος Αγίου Κωνσταντίνου).

Γκουντάντσης Εμμανουήλ του Νικολάου, νοσηλεύθηκε στο 5^ο στρατιωτικό νοσοκομείο Θεσσαλονίκης.

Κοραλής Α., νοσηλεύθηκε στο 7^ο στρ. νοσοκομείο Θεσσαλονίκης.

Λαφαζάνης Θωμάς του Κωνσταντίνου.

Μακρής Ιωάννης του Δημητρίου, τραυματίστηκε στη μάχη της Μοράβας και στις 17 Νοεμβρίου 1940 εισήχθη για νοσηλεία στο νοσοκομείο Ευαγγελισμός.

Μπογιατζής Διονύσιος, (δεκανέας), νοσηλεύθηκε στο 2^ο στρ. νοσοκομείο Θεσσαλονίκης.

Παπαλώτης Π. (δεκανέας) νοσηλεύθηκε στο 6^ο στρ. νοσοκομείο Θεσσαλονίκης.

Πουρλιώτης Εμμανουήλ, νοσηλεύθηκε στο 7^ο στρ. νοσοκομείο Θεσσαλονίκης.

Στάθαρος Νικόλαος
Τσιτσανόπουλος Νικόλαος του Αντωνίου, νοσηλεύθηκε στο 7^ο στρ.
νοσοκομείο Αθηνών.

ΠΑΛΑΙΟΧΩΡΙ

Παπαζήσης Πέτρος του Θεοδοσίου.
Καρκέλης Βασίλειος του Ελευθερίου.
Νασικόπουλος Βασίλειος, νοσηλεύθηκε στο 4^ο στρ. νοσοκομείο
Θεσσαλονίκης.

ΑΡΑΧΟΣ

Γεωργιάδης Χρήστος
Εξεζίδης Κωνσταντίνος
Καταβεριδής Λεωνίδα
Μυλωνάς Γεώργιος

ΛΙΑΝΟΒΕΡΓΙ

Μαθαιόπουλος Γεώργιος
Ουζούνης Θωμάς του Στεφάνου

ΝΗΣΕΛΙ

Λιακόπουλος Γεώργιος
Ματράκας Κωνσταντίνος

ΝΕΟΧΩΡΙ

Βλάχος Ζαχαρίας
Γκαλέκας Θωμάς
Δελιόπουλος Χρήστος
Μπενισκόπουλος Σωτήριος του Αποστόλου νοσηλεύθηκε στο 1^ο στρ.
νοσοκομείο Θεσσαλονίκης

ΣΧΟΙΝΑΣ

Γωγόπουλος Γεώργιος
Γωγόπουλος Θωμάς
Δούρας Αθανάσιος
Ζεϊμπέκης Μιχαήλ
Ζεϊμπέκης Παναγιώτης
Κάμτσης Αριστείδης
Κάμτσης Στέφανος
Καμπούρης Κωνσταντίνος
Καραμπουρνιώτης Θεόδωρος
Κουτσιάκας Εμμανουήλ
Κουτσιάκας Νικόλαος
Μαρλαϊκάς Ηλίας
Μελικόπουλος Νικόλαος
Μηνόπουλος Αντώνιος
Μηνόπουλος Σωτήριος
Πανταζόπουλος Απόστολος νοσηλεύθηκε στο 6^ο στρ. νοσ. Θεσσαλονίκης
Προγιόπουλος Κωνσταντίνος
Πρόιος Εμμανουήλ
Πρόιος Νικόλαος

Σταματόπουλος Θεόδωρος
Σταματόπουλος Σαράντης
Χατζόπουλος Κωνσταντίνος

ΚΑΨΟΧΩΡΙ

Τσιαλαμπάνας Αντώνιος του Γεωργίου
Τσιαλαμπάνας Απόστολος του Βασιλείου
Τσιαλαμπάνας Γρηγόριος του Γεωργίου
Τσιαλαμπάνας Δημήτριος του Κωνσταντίνου

Σε κατάσταση αναπήρων και θυμάτων πολέμου του δήμου Γιδά, αναφέρονται εννέα μόνο ονόματα τραυματιών του πολέμου 1940-41 που δικαιούνταν αναπηρική σύνταξη και ήταν τα εξής:³

1. Λαφαζάνης Θωμάς του Κωνσταντίνου, Γιδάς
2. Τσιτσανόπουλος Νικόλαος του Αντωνίου, Γιδάς
3. Στάθαρς Νικόλαος του Γεωργίου, Γιδάς
4. Κάμτσης Αριστείδης του Αθανασίου Σχοινάς
5. Λιακόπουλος Γεώργιος του Θωμά

και ακολουθούν τα τέσσερα ονόματα των τραυματιών του Καψοχωρίου.

³ Α.Δ.Α. έτους 1949, κατάστασις Αναπήρων και Θυμάτων Πολέμου εκ του Δήμου Γιδά.